

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

5 lutego 2024 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy

i (...)

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kosicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie 5 lutego 2024 r. w W.

odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddziału w W.

o emeryturę pomostową

z 19 września 2023 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. P. prawo do emerytury pomostowej od lipca 2023 r.

Sygn. akt VII U 1526/23

UZASADNIENIE

J. P. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 19 września 2023 r. znak: (...), odmawiającej przyznania prawa do emerytury pomostowej.

Odwołujący zarzucił naruszenie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych oraz wskazał na niezgodność stanowiska organu rentowego ze zgromadzonym przed nim materiałem dowodowym polegającym na nieuwzględnieniu wszystkich złożonych dokumentów. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że ZUS nie uwzględnił okresu pracy od 6 listopada 1983 r. do 31 grudnia 2008 r. w warunkach szczególnych, co w ocenie odwołującego jest niezgodne z dokumentami przedstawionymi i załączonymi do sprawy. Ubezpieczony wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy (odwołanie z 9 października 2023 r. k.3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podkreślając, że ubezpieczony nie spełnił niezbędnych warunków do nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ nie udowodnił wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w warunkach szczególnych lub pracy o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Następnie organ rentowy powołał się na art. 50 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych podkreślając, że pierwsze zgłoszenie danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o którym mowa w art. 38, płatnik składek przekazuje za 2010 r., natomiast, zgodnie z ust. 2 tego art. przekazując zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, płatnik składek składa informacje wymienione w art. 38 ust. 1 dotyczące pracowników, którzy w 2009 r. wykonywali prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, także wówczas gdy w 2010 r. nie wykonywali już tej pracy. Według zaś ust. 3 wskazanego wyżej art. do czasu przekazania zgłoszenia i informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, płatnik składek jest zobowiązany do wystawiania zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub

o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, przypadających po dniu 31 grudnia 2008 r. Przepis art. 12 stosuje się odpowiednio.

Organ rentowy, powołując się na przepis art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych wskazał, że płatnik składek jest zobowiązany do wystawiania zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, za okresy przypadające przed dniem 1 stycznia 2009 r. Przepis art. 12 stosuje się odpowiednio.

Mając na względzie powyższe ZUS wskazał, że odwołujący nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Ubezpieczony 1 stycznia 2009 r. nie miał wymaganego w przepisach, o których mowa w pkt 2 (15 lat) okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 (tj. wskazanych w załączniku nr 1 i 2 do ustawy). Organ rentowy podkreślił, że J. P. nie udowodnił żadnego okresu w myśl art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych. Mając powyższe na względzie ZUS wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź na odwołanie, k. 4-5. a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. P., urodzony (...), w okresie od 16 listopada 1983 r. do 31 grudnia 2012 r. zatrudniony był w (...) S.A. w W. w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie zatrudnienia ubezpieczony pracował na stanowiskach: operator urządzeń chłodniczych, aparatuwej produkcji organopreparatów, starszy aparatuwej syntezy leków, starszy mechanik (świadcstwo pracy z 31 grudnia 2012 r. k.4 a.r.). W okresie pracy w (...) S.A. odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach wedle wykazu A Dział XIV poz. 23- produkcja leków, półproduktów, środków kontrastowych, prefiksów, nici chirurgicznych i sprzętu medycznego jednorazowego użytku od 16 listopada 1983 r. do 31 grudnia 1987 r. na stanowisku operatora urządzeń chłodniczych - wymienione w dziale XIV poz. 23 pkt 4, od 1 września 1987 r. do 6 czerwca 1999 r. na stanowisku aparatuwego - wymienione w dziale XIV poz. 23 pkt 1 oraz od 7 czerwca 1999 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku operatora urządzeń chłodniczych (starszego mechanika) - wymienione w dziale IV poz. 23 pkt 4. J. P. w spółce (...) S.A. po 1 stycznia 2009 r. pracował na stanowisku starszego mechanika, jego obowiązki nie zmieniły się, wykonywał tożsame obowiązki jak i przed 1 stycznia 2009 r. Ubezpieczony zajmował się utrzymaniem ruchu. (świadcstwo wykonywani pacy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z 31 grudnia 2012 r. k. 6- 7 a.r. dokumentacja znajdująca się w aktach osobowych odwołującego). Od 1 lutego 2015 r. odwołujący jest zatrudniony na czas nieokreślony w (...) spółka komandytowa na stanowisku kierowcy (zaświadczenie z 11 lipca 2023 r. k.10 a.r.).

11 lipca 2023 r. J. P. złożył wniosek o emeryturę pomostową. Do wniosku dołączył informację o okresach składkowych i nieskładkowych, gdzie wskazał okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym, przedkładając świadectwo pracy, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i zaświadczenie o zatrudnieniu (wniosek, k. 1-2, informacja o okresach składkowych i nieskładkowych wraz załącznikami, k. 3-14 a.r.).

19 września 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. wydał decyzję znak: (...), w której odmówił J. P. prawa do emerytury pomostowej, a w uzasadnieniu decyzji wyjaśnił, że po 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 przedmiotowej ustawy oraz od 1 września 2009 r. nie został zgłoszony do ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych. Ponadto organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat. Równocześnie ZUS podkreślił, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie został zaliczony okres zatrudnienia od 16 listopada 1983 r. do 31 grudnia 2008 r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w powyższym okresie ubezpieczony wykonywał pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z 19 grudnia 2008 r. Organ rentowy wskazał, że na podstawie dowodów dołączonych do wniosku - uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania Zakład przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe- 11 miesięcy i 15 dni, okresy składkowe 38 lat, 6 miesięcy i 22 dni, a staż sumaryczny wyniósł 39 lat 6 miesięcy i 7 dni (decyzja z 19 września 2023 r. k.18 a.r.).

Ubezpieczony zaskarżył powyższą decyzję inicjując przedmiotowe postępowanie (odwołanie z 9 października 2023 r. k.3 a.s.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych i osobowych ubezpieczonego.

Sąd, wobec niekwestionowania przez strony postępowania wiarygodności zgromadzonych dokumentów, nie znalazł podstaw do uznania ich za niewiarygodne, szczególnie że dokumenty, w większym stopniu niż osobowe źródła dowodowe, są potwierdzeniem zdarzeń i faktów, często sprzed kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu lat.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione.

Ustawa z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 164) określa w art. 4 i art. 49 warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

Z kolei w myśl art. 49 ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Przepisy dotyczące emerytur pomostowych są traktowane jako przedłużenie przepisów dotyczących wcześniejszych emerytur, ale jednocześnie ograniczają grupę ludzi uprawnionych do świadczenia. Zgodnie z przedmiotową ustawą można uzyskać prawo do emerytury pomostowej min. na podstawie art. 4 lub art. 49. Do nabycia świadczenia trzeba spełnić łącznie wszystkie warunki, które zakreśla ustawa. Przedmiot sporu w niniejszej sprawie wyznaczało ustalenie, czy odwołujący ma prawo do emerytury pomostowej z uwagi na przymus udowodnienia okresów pracy w warunkach szczególnych.

W rozpatrywanej sprawie ubezpieczony spełnił warunki określone w art. 4 pkt 1-5 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r. (data jego urodzenia to 1 grudnia 1963 r.), na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową ukończył 60 lat, posiada okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat, legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze

przekraczającym 25 lat, a ponadto przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, powyższe potwierdza zgromadzony w rozpatrywanej sprawie materiał dowodowy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazywał, że odwołujący po 31 grudnia 2008 r. nie wykonywa pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Ponadto ZUS kwestionował posiadanie przez ubezpieczonego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat powołując się na okoliczność, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl Art. 49 ustawy pomostowej nie został zaliczony okres zatrudnienia od 16 listopada 1983 r. do 31 grudnia 2008 r., ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w tym okresie czasu J. P. wykonywał pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych z 19 grudnia 2008 r.

Nie budziło wątpliwości sądu, że J. P. w okresie od 16 listopada 1983 r. do 31 grudnia 2008 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w szczególnych warunkach wg wykazu A Dział IV poz. 23- produkcja leków, półproduktów, środków kontrastowych, prefiksów, nici chirurgicznych i sprzętu medycznego jednorazowego użytku ponieważ wynika to wprost z załączonego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 31 grudnia 2012 r. wystawionego przez pracodawcę ubezpieczonego (...) S.A. w W..

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, mające na celu ustalenie czy J. P. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w okresie zatrudnienia w (...) S.A. po 1 stycznia 2009 r. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że w toku postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze powinien być potwierdzony przez zakład pracy stosownym zaświadczeniem, zgodnie z treścią art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych. Jednakże sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Odnośnie koniecznego warunku spełnienia przez odwołującego przesłanki określonej w art. 4 pkt 6 u.e.p., tj. wykonywania po 31 grudnia 2008 r., pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 u.e.p. Sąd Najwyższy w wyroku z 15 stycznia 2013 r., I UK 448/12 (LEX nr 1396383), wskazał, że z wykładni art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych wynika, że dla zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w takich warunkach w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2008 r. wymagane jest, aby co najmniej jeden miesiąc takiego zatrudnienia przypadał po 31 grudnia 2008 r.

Mając to na uwadze sąd dokonał analizy dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych. Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Decydującą rolę przy dokonywaniu analizy charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma zatem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych. W związku z powyższym, w celu dokonania ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, sąd wykorzystał przede wszystkim dokumentację załączoną do akt sprawy zawierającą akta osobowe ubezpieczonego.

Akta osobowe wskazują jednoznacznie, że zarówno przed 1 stycznia 2009 r. jak i po tej dacie ubezpieczony wykonywał tą samą pracę, która jest zakwalifikowana jako praca w warunkach szczególnych. Przed zakończeniem stosunku pracy odwołujący wykonywał pracę związaną z utrzymaniu ruchu, tj. z dostarczaniem energii dla (...) S.A i w związku z tym w ocenie sądu nie ma wątpliwości że pracował w warunkach szczególnych dłużej niż 15 lat, Dla organu rentowego istotne było to, że pracodawca ubezpieczonego nie złożył informacji dotyczącego wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych po 1 stycznia 2009 r. i nie wystawiał żadnego zaświadczenia o wykonywaniu pracy w warunkach szczególnych. Niemniej jednak należy podkreślić, że brak dopełnienia obowiązków przez pracodawcę nie może obciążać ubezpieczonego. Nie budzi wątpliwości sądu, że ubezpieczony przez ponad 15 lat wykonywał te same obowiązki, które zostały zakwalifikowane jako praca w warunkach szczególnych, a okresy te przypadały również po 1 stycznia 2009 r.

Uwzględniając powyższe, sąd ocenił, że J. P. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych także po 1 stycznia 2009 r. Oznacza to, że ubezpieczony spełnia wszystkie, określone w art. 4 ustawy o emeryturach

pomostowych, warunki konieczne do uzyskania wnioskowanego świadczenia. W tej sytuacji, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od lipca 2023 r.